

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia das culturas ibéricas

Materia	Historia: Historia das culturas ibéricas			
Código	V01G400V01201			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Seijas Montero, Maria			
Profesorado	Domínguez Castro, Luís Seijas Montero, Maria			
Correo-e	mariaseijas@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia, que se integra na formación básica do grao, pretende axudar a coñecer e saber explicar os contidos e conceptos fundamentais relacionados cos contactos históricos e culturais de España, Portugal e Galicia desde a Idade Media ata os nosos días, especialmente aqueles relacionadas coa proxección exterior tanto a vinculada coa formación e descomposición dos imperios, como a derivada dos fenómenos migratorios.			

Competencias de titulación

Código	
A16	Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.
B2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
B3	Capacidade de xerar novas ideas.
B5	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
B6	Habilidade para traballar de forma autónoma.
B7	Capacidade crítica e de autocrítica.
B8	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Conhecer as dúas linguas de traballo, Portugués (Idioma II) e Español (Lingua I), a nivel gramatical, lexical e fraseolóxico, e conseguir analizar as diferenzas e as similitudes de ambos sistemas linguísticos		
Conhecer as dúas linguas de traballo, Portugués (Idioma II) e Español (Lingua I), a nivel gramatical, lexical e fraseolóxico, e conseguir analizar as diferenzas e as similitudes de ambos sistemas linguísticos		
Coñecemento da historia dos países da Península Ibérica.	A16	
Comunicación oral e escrita na lingua materna.		B2
Capacidade de xerar novas ideas.		B3
Apreciación da diversidade e da multiculturalidade.		B5
Habilidade para traballar de forma autónoma.		B6
Capacidade crítica e de autocrítica.		B7
Capacidade de análise e síntese.		B8
Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala adecuadamente.		B9

Contidos

Tema

1. A formación dos reinos	1.1. A formación dos primeiros reinos cristianos. 1.2. A formación do reino de Portugal. 1.3. A formación dos reinos de Castela e Aragón.
2. Os séculos modernos na Península ibérica.	2.1. Bases estruturais na época moderna. 2.2. A cultura na época moderna. 2.3. A evolución política dos reinos peninsulares.
3. Liberalismo, tradicionalismo e nacionalismos.	3.1. O liberalismo en España, Portugal e Galicia. 3.2. As correntes tradicionalistas en España, Portugal e Galicia. 3.3. O Iberismo 3.4. Os nacionalismos en España e Galicia.
4. As dictaduras do século XX	4.1. Da monarquía a república en España e Portugal. 4.2. O salazarismo. 4.3. O franquismo.
5. A apertura exterior dos pobos peninsulares.	5.1. A formación dos imperios coloniais. 5.2. O proceso de independencia e descolonización dos imperios. 5.3. Os movementos migratorios. 5.4. A proxección exterior das culturas dos pobos ibéricos.
6. Os sistemas democráticos e a integración europea.	6.1. Os procesos de transición democrática en Portugal e España. 6.2. O proceso de integración nas Comunidades Europeas de España e Portugal. 6.3. Portugal e España como membros da Unión Europea

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Debates	15	30	45
Traballos de aula	10	20	30
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	25	0	25
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	48	49

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Debates	Modalidade presencial: Charla aberta entre un grupo de estudantes ou estudantes co profesorado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral... Modalidade semipresencial: Discusión on-line, a través de foros, entre un grupo de estudantes ou estudantes co profesorado. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...
Traballos de aula	Modalidade presencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante. Modalidade semipresencial: O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula virtual, a través da plataforma FAITIC, baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Actividades introdutorias	Modalidade presencial: Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia. Modalidade semipresencial: Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a estas actividades. Xa que logo, non hai diferenzas coa modalidade presencial.
Sesión maxistral	Modalidade presencial: Exposición por parte do profesorado de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. Modalidade semipresencial: Transmisión por parte do profesorado, mediante medios audiovisuais ou electrónicos a través da plataforma FAITIC, de contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Sesión maxistral	Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.
Debates	Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.

Traballos de aula	Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.
-------------------	--

Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Modalidade presencial Sesión maxistral: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: A atención personalizada realizarase tanto no horario de titorías oficial como por medio do correo electrónico ou dos foros da materia na plataforma TEMA, atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña. Modalidade semipresencial Sesión maxistral: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado. Debates: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función das actividades que se realicen e das metodoloxías docentes empregadas. Traballos de aula: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado en función dos traballos concretos que teña que realizar. Resolución de problemas e/ou exercicios: traballaremos cunha plataforma de titorías remotas que combina a videoconferencia de escritorio (Skype, Hangout...) con outras estratexias de interacción como o chat e o correo electrónico. Para isto, o Centro creará unha sala virtual por profesor a través da aplicación Adobe Connect. A atención personalizada farase atendendo as distintas necesidades do alumnado e as cuestións concretas que este propoña.

Avaliación	
Descrición	Cualificación

Debates	Modalidade presencial: Proba na que o alumnado debe demostrar o grao de adquisición das competencias previstas na materia, a través da súa participación na discusión na aula, sobre un tema concreto e da resposta as preguntas formuladas polo profesorado ou polos estudantes. Modalidade semipresencial: Proba na que o alumnado debe demostrar o grao de adquisición das competencias previstas na materia, a través da súa participación na discusión na aula virtual, a través da plataforma FAITIC, sobre un tema concreto e da resposta as preguntas formuladas polo profesorado ou polos estudantes.	30
Traballos de aula	Modalidade presencial: Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Modalidade semipresencial: O alumnado preparará este tipo de proba a través da plataforma FAITIC. Non obstante, conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a realización da proba avaliativa consistente nun cuestionario común co alumnado da modalidade presencial.	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	Modalidade presencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Modalidade semipresencial: Proba única na que o alumnado debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumnado debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba. Xa que logo, non hai diferenzas coa modalidade presencial.	60

Outros comentarios sobre a Avaliación

Modalidade presencial:

Para poder optar ao sistema de avaliación continua o alumnado deberá asistir, cando menos, a 9 das 13 sesións teóricas previstas na programación.

Na última quincena de maio o alumnado que non seguiu a avaliación continua ou perdeu o dereito a mesma, poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

O alumnado que tendo superado a materia na avaliación continua quixera incrementar a súa cualificación, ata un máximo de 2 puntos, poderá realizar un exercicio escrito, na mesma data que o anterior, que versará sobre aspectos do programa.

Na segunda edición, o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica.

Modalidade semipresencial:

Na última quincena de maio o alumnado que non seguiu a avaliación continua poderá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

O alumnado que tendo superado a materia na avaliación continua quixera incrementar a súa cualificación, ata un máximo de 2 puntos, poderá realizar un exercicio escrito, na mesma data que o anterior, que versará sobre aspectos do programa. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

Na segunda edición, o alumnado deberá realizar un exercicio escrito que constará dunha parte teórica e doutra práctica. A parte teórica, que representará o 60% da cualificación, versará sobre contidos do programa da materia. A parte práctica, que representará o 40% da cualificación, versará sobre aspectos do programa que foran traballados durante o curso. Para poder superar o exercicio será necesario obter, como mínimo, un 3 na parte teórica e un 2 na práctica. Conforme ao establecido na memoria do grao, o alumnado desta modalidade debe asistir, presencialmente, a esta proba.

Bibliografía. Fontes de información

Barreiro Fernández, X.R. e Villares, R. (dirs.), **A gran historia de Galicia**, La Voz de Galicia,
Costa Pinto, A. e Monteiro, N.G. (dirs.), **História contemporânea de Portugal: 1808-2010**, Fundación Mapfre,
Floristán, A. (coord.), **Historia de España en la edad moderna**, Ariel,
Fontana, J. y Villares, R., **Historia de España**, Crítica,
García Cárcel, R. (coord.), **Historia de España (siglos XVI y XVII). La España de los Austrias**, Cátedra,
García Cárcel, R. (coord.), **Historia de España (siglo XVIII). La España de los Borbones**, Cátedra,
Ramos, R., **História de Portugal**, A esfera dos livros,

Recomendacións
